

СОВЕТ УЗБЕКИСТАН

УЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 173 (20. 440)

1989 йил 25 июль, сешанба

Баҳоси 3 тийин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг қарори

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА
УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ
УЗБЕК ХАЛҚИГА, РЕСПУБЛИКАНИНГ БАРЧА АҲОЛИСИГА
МУРОЖААТНОМАСИ ТУГРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ўзбек халқига, республиканинг барча аҳолисига Мурожаатномаси маъқуллансин.
Мурожаатнома матбуотда эълон қилинсин, телевидение ва радио орқали ўқиб эшиттирилсин.

Партия, совет, касабасоюз ва комсомол ташкилотлари, иккунчи союзулар Мурожаатномани республика аҳолиси орасида кенг тарғиб қилиш ва тушутиришни уюштирсинлар.

ЯХШИЛИК ВА ЭЗГУЛИК УРУҒИ ҲАҚИДА

Республика Компартияси Марказий Комитети, Олий Совет Президиуми ва ҳукуматнинг ўзбек халқига, республиканинг барча аҳолисига Мурожаатномаси жойларда катта қизиқиш, ҳайрат билан қўлиб олинмоқда. Бугун дунёнинг турли буржуаз мамлакатларида ҳам шундай ҳаёт тарзига эътибор берилмоқда.

Бугун дунёнинг турли буржуаз мамлакатларида ҳам шундай ҳаёт тарзига эътибор берилмоқда. Бугун дунёнинг турли буржуаз мамлакатларида ҳам шундай ҳаёт тарзига эътибор берилмоқда.

М. С. ГОРБАЧЕВНИНГ Марказий телевидение мухбири билан 1989 йил 23 июлдаги суҳбати

Мухбир: Михаил Сергеевич, бугун бизда Сизга барча совет кишиларини қизиқтиратган битта савол бермоқчимиз. Мамлакатнинг кўмир регионларидаги шахталарда ҳозир вазият қандай?

М. С. Горбачев: Бу савол барча совет кишиларини қизиқтириши шубҳасиз. У қизиқтирмаслиги ҳам мумкин эмас: чунки, гап халқ манфаатларида дахл қилувчи ва бизда кайта куриш ишлари қандай бўлаётгани билан бевосита боғлиқ бўлган гот жиддий нарсалар тўғрисида борапти. Биз оғир кунларни бошдан кечирдик. Оғир, нотинч, эҳтимолки, ҳатто таг кунларни ўтказдик. Мен бу гапларни вазиятни кескинлаштириш учун айтмаётганим йўқ. Мен содир бўлаётган воқеаларга реал баҳо бераман. Вазиятнинг кескинлашганига асос бўлган ва мамлакатнинг кўмир қазиларида шахтёрларнинг иш ташлашларига олиб келган сабабларнинг ҳозир тўғри оқшоми. Бунга кейинроқ қайтаман.

Одамлар шундай мураккаб вазиятда ўзларини жуда масъул, вазим тўғрисида ўзларини алоҳида қайт этиб ўтиш керак. Улар яна шу кескин вазиятдан кимдир бошқа номаълум мақсадларда фойдаланишига имкон бериладими. Биз бунга ҳам қараймиз. Биргалича бақарилган ишлар натижасида булар эрталабга келиб шахталарда вазият қандай тартиб топаётгани тўғрисида ҳозир айтиш мумкин. Шахтёрлар ишни тўхтатган деярли барча регионлар билан мен кеча кечурун ҳам, бугун тунда ва эрталаб ҳам гаплашдим.

Хуллас, гап барча шахтёрлар тўғрисида борапти. «Ростовтоль» ишламоқда. Шахтёрлари умуман ишни тўхтатмаган кўмир регионлари бор. Бинобарин ҳозир вазият барқарорлашмоқда. Эртан мен ҳозир суҳбатимиздан фойдаланиб, шахтёрларга биз бунга қандай қараймиз, деб айтмоқчиман. Масалаларни ўртага қўйиш ва қўлиб чиқиш бўлиши назардан ўтказиб, шахтёрларнинг уларнинг иқтисодий ҳолатини, уларнинг меҳнати мамлакат учун қандай аҳамиятга эга эканлигини тушунаётганимиз, уларнинг нукта назаридан уларнинг ҳаққонийлигини қараймиз.

Шундай вазиятнинг бундан бўён сақланиб қолиши, айниқса, унинг чуқурлашиб кетиши мамлакат экономикасига жиддий таъсир қилиши мумкин эди. Хўш, экономика нима ўн? Бу — вуздулға келган аҳвол мамлакатнинг бутун турмушига таъсир ўтказган бўлур эди, деган маънони билдиради. Шу боисдан ҳозир шахтёрларнинг ишга киришганлигинини бутун халқимиз муносиб баҳолайди, деб ўйлайман.

Мухбир: Савол юзига келган, жавоб қайтарш керак. М. С. Горбачев: Ҳа, жавоб қайтарш керак. Қараганда ишлаяпти. Ҳозир Кӯзбасс ишлаяпти, Қараганда ишлаяпти. Ҳозир Кӯзбасс ишлаяпти, Қараганда ишлаяпти. Ҳозир Кӯзбасс ишлаяпти, Қараганда ишлаяпти.

Мухбир: Савол юзига келган, жавоб қайтарш керак. М. С. Горбачев: Ҳа, жавоб қайтарш керак. Қараганда ишлаяпти. Ҳозир Кӯзбасс ишлаяпти, Қараганда ишлаяпти. Ҳозир Кӯзбасс ишлаяпти, Қараганда ишлаяпти.

Мухбир: Михаил Сергеевич, мен Сизга бермоқчимиз бўлаётган шундай саволини ўртага қўйиш ҳали эрта бўлиши мумкин. Эҳтимол, кўп нарсани пухта ўйлаш ва идрок этиш учун вақт керакдир, шундай бўлса-да, вуздулға келган вазиятдан ҳозир қандай сабоқ ва хулосалар чиқариб олиш мумкин, деб сурамоқчиман.

Мухбир: Назорат остида тутишди. М. С. Горбачев: Назорат остида тутишди, биз эса бунини қараймиз. Улар масалани тўғри қўйишди, ишчилар синфи ҳам масалани тўғри қўймоқда. Мана шу нарса мен гапирмоқчи бўлган эди, жиддий хулосаларнинг бери, деган бўлур эдим: ишчилар ишни жиддий равишда ўз қўлларига олмақда. Бу эса воқеалар қанчалик таг бўлишига қарамай, мени жуда қаттиқ руҳлантarmoқда.

Мухбир: Назорат остида тутишди. М. С. Горбачев: Назорат остида тутишди, биз эса бунини қараймиз. Улар масалани тўғри қўйишди, ишчилар синфи ҳам масалани тўғри қўймоқда. Мана шу нарса мен гапирмоқчи бўлган эди, жиддий хулосаларнинг бери, деган бўлур эдим: ишчилар ишни жиддий равишда ўз қўлларига олмақда. Бу эса воқеалар қанчалик таг бўлишига қарамай, мени жуда қаттиқ руҳлантarmoқда.

Мухбир: Бу эса ўз натижаларини берди... М. С. Горбачев: Ҳа, Реалистик муҳит ҳукум сурди. Мен бу сўзга тўхталдиб ўтман. Чунки одамлар бизнинг барча ресурсларимиз ишга солиналганини, қўшимча имкониятларни ўқинишни тушунадилар. Энг муҳими эса кишилар асосий масалаларнинг ҳал этилишини вазият ўзгариши билан, иқтисодий ислоҳот ривожланиши билан, ҳўжалик юритиш усуллари ўзгариши ва ана шуларнинг ҳаммаси ташаббус қўриштириш шаша учун йўл очини, меҳнат унвондорлигининг янги даражасига қўтарилиши, бошқа натижалар, катта даромадлар олиш уларни кескинликни тугатадиган тарзда тасаруф этиш имкониятини бериши билан боғламоқдалар, колос.

Мухбир: ТАСС хабар қилганда, бу гаплар Донецк шахтёрларигагина тааллуқли бўлиб қолмагани учун ҳам бу ҳақда гапирш лозим бўлса керак. М. С. Горбачев: Бунга эса олганингиз яхши бўлди. Ҳозир телефонлар жиринглаб, телеграммалар келиб турибди ва одамлар, фалон турли хусусида фалон нарса айтилган, аммо бошқа регионлар хусусида айтилмаган, деб сўрашмоқда. Ниҳоятда аниқ-равшан қилиб шунини таъкидлашим керакки, шахтёрлар олға сурган масалаларни ҳал этиш босисда белгиланган чора-тадбирлар барча регионларга ҳам тааллуқлидир. Мен ҳозиргина Россия Федерацияси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ Горшков

Мухбир: Назорат остида тутишди. М. С. Горбачев: Назорат остида тутишди, биз эса бунини қараймиз. Улар масалани тўғри қўйишди, ишчилар синфи ҳам масалани тўғри қўймоқда. Мана шу нарса мен гапирмоқчи бўлган эди, жиддий хулосаларнинг бери, деган бўлур эдим: ишчилар ишни жиддий равишда ўз қўлларига олмақда. Бу эса воқеалар қанчалик таг бўлишига қарамай, мени жуда қаттиқ руҳлантarmoқда.

Мухбир: Назорат остида тутишди. М. С. Горбачев: Назорат остида тутишди, биз эса бунини қараймиз. Улар масалани тўғри қўйишди, ишчилар синфи ҳам масалани тўғри қўймоқда. Мана шу нарса мен гапирмоқчи бўлган эди, жиддий хулосаларнинг бери, деган бўлур эдим: ишчилар ишни жиддий равишда ўз қўлларига олмақда. Бу эса воқеалар қанчалик таг бўлишига қарамай, мени жуда қаттиқ руҳлантarmoқда.

Мухбир: Назорат остида тутишди. М. С. Горбачев: Назорат остида тутишди, биз эса бунини қараймиз. Улар масалани тўғри қўйишди, ишчилар синфи ҳам масалани тўғри қўймоқда. Мана шу нарса мен гапирмоқчи бўлган эди, жиддий хулосаларнинг бери, деган бўлур эдим: ишчилар ишни жиддий равишда ўз қўлларига олмақда. Бу эса воқеалар қанчалик таг бўлишига қарамай, мени жуда қаттиқ руҳлантarmoқда.

Дилдаги гап

Мурожаат совхозимизнинг ҳар бир ишчиси, ҳар бир коммунист қалбиде чуқур ақс селдо топти. Уни барча деле шийлонларида, совхоз фермерларида қизғин муҳокама қилиб, Дарвоқе, Фаргона қилжеси ўзбек халқининг иши эмас. Табиатан байналмилал халқимиз ҳеч қачон бундай реалликка қўл урмаган, урмандай ҳам. Халқимизга ким қандай бўлган ўзгариш бўлмасин тарих ҳали ҳаммасини ўз жойига қўяди. Бу қонли воқеанинг чинакам айбдорлиги ўз қилмишлари учун жавоб бериши табиий.

Турк оилалари кўтөжларда бошқалари эса барча қулайликка эга шинам уй-жойларда яшашмоқдалар. Шу кунларда совхозимизда ўзбек, турк, қузаш, татар ҳамма-ҳамма елкама-елка туриб, деле ишларини қизғин олиб боришмоқда. Бугун ва тоқсондай қандай етилган ҳосил пешма-пеш давлатга топширилмоқда. Эришилётган муваффақиятларимиз негизан — дўстлик, биз уни ҳар доим қўлимиз, Эеро, Мурожаат ҳам шунга даяват этди. Бу эса бизнинг дилкизмиздаги гап.

Республика партия ва ҳукуматининг ўзбек халқига, берча меҳнатқиларга Мурожаатномасида қайт қилинганда, дўстлик, биродарлик, — жемиятимизнинг муқтакам устуни, Халқларимизнинг тақдирини туташ, Уларни ҳеч қачон сарсонлик-саргардонликда қолдирмашга мейнавий ҳаққимиз йўқ. Бутун куч-ғайратимизни, фидокорона меҳнатимизни Иттифоқимиз халқлари дўстлигини муқтакамлашга сафарбар этмоқчимиз шерт.

Туташ тақдирлар

Фаргона воқеаси мени халқларимизнинг биринге Улуғ Ватан уруши йилларидаги ақиллиги, ҳамжиқатлиги, дўстлиги

РЕСПУБЛИКА ДАЛАЛАРИДА

ҲОСИЛ ЧЎГИ БАЛАНД

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Бўқа районидеги «Ильич» номидаги колхоз коллективини бу йил экин майдонларидан унумли фойдаланишга ҳаракат қилмоқда. Пахта экиладиган майдонлар 1020 гектарга туширилди. Лекин гектарлар унвондорлигини ошириш ҳисобига умумий ҳосил ўтган йилданга қараганда 1150 тонна савабот, 350 тонна картошка, 85 тонна гўшт етказиб бериш деҳқонларнинг эзгу ниятидир.

сиз 28 центнердан ортқ 69 қилаётди. Айни кунларда қилинётган зарбдор меҳнат, қўлаларнинг барқарорлиги — бу марафоннинг эгалланишидан далалат бериб турибди. Бу йил ҳўжаликда озиқоват маҳсулотларни етиштиришга, ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Эл дастурхонига 1150 тонна савабот, 350 тонна картошка, 85 тонна гўшт етказиб бериш деҳқонларнинг эзгу ниятидир. Айни кунларда гўза паржаларимизнинг ҳўжалиқнинг Юсуپали Воймбетов бош-

қилдик бригадаси пешкадамик қилаётди. Улар 77 гектар майдондаги гўзаларни меҳр билан парваришлamoқдалар. Етти марта култивация ўтказилди. Гўзалар уч марта қондириб суғурилади. Коллектив бу йил ҳар гектар майдондан 30 центнердан сифатли хом ашё олишга бел боғлаган. Пешкадам сувчи Пардабой Туганов иқдоларини қондириб суғуришти ва култивация пайта.

АГРОНОАТ ХАБАРЛАРИ

ТЕРИМГА ТАХТ

Урта Чирчиқ районидеги ремонт корхоналари ва ҳўжалик коллективлари 1989 йил тахта маъмулига тежиникан барча турларнинг ремонт қилиниши белгиланган муддатдан деярли бир ой олдин тугаллашди. Пахта ва ўркан терадиган 415 та терим машинаси, ердан терилган пахта, тозалайдиган 160 та аргет ва бир ярим миңдан кўпроқ трактор прцепки ишга шеъ бўлиб турибди.

МУАММО ҲАЛ ЭТИЛМОҚДА

Леиник шорлар жинидаги Карл Маркс номидаги колхозда гийш ишлаб чиқарадиган ярим автомат линия ишга туширилди. Қишлоқ аҳлига сотиш учун бу ерда ҳар кун 60 миң донага гийш тайёрланади. Линиянинг ишга туширилиши — ҳўжаликда қишлоқ қилинган янги тартибда уй-жой қуриш программасининг амалга оширилишидеги босқинлардан биридир.

САМАРАЛИ УСУЛ

Андижон областида қишлоқ ҳўжалиги зараркундорларига қарши курашда биологик усулдан фойдаланиш самарадорлиги кескин ошди. Бунга биологик усуллар қилиниши таъминати олмақда.

СССР Олий Советининг биринчи сессиясида

СССР Олий Советининг биринчи сессияси 24 июль кун Кремлада СССР Олий

Советининг Мажлисла залда ўз ишнин давом эттирди. (ТАСС).

ШАХТЁРЛАРГА МУРОЖААТ

рисидаги ахборотинингизни тинглаб, сизга комиссия келишиб олган барча масалалар СССР Олий Совети ва СССР Министрлар Советида шахтёрларнинг вакилларини иштирокда ҳеч кечиктирмай қўриб чиқишимиз ва улар қўзғалган зарур қарор-

ШАХТЁРЛАРГА МУРОЖААТ

лар қабул этилишини шахтёрларга маълум қилишни топширамиз. СССР Олий Совети ва СССР ҳукумати номида Донбасс шахтёрларини ишга чиқишга яна бир бор даяват этамиз». (ТАСС).

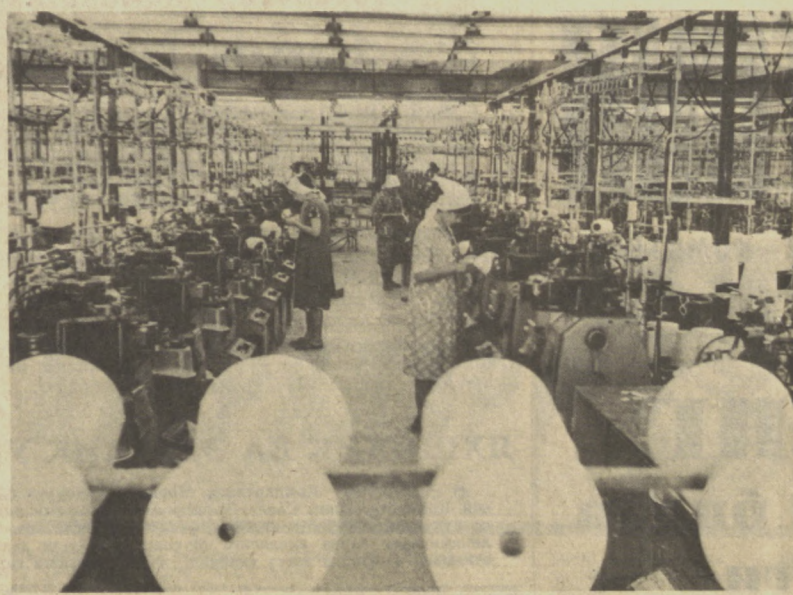
СССР Олий Совети Президиумида кенгаш

22 июль куни Кремлда Иттифодш ва Автоном республикалар Олий Советлари Президиумлари Раисларининг кенгаши бўлди. Кенгаш ишида бир қанча марказий муассасалар ва ташкилотларнинг, маҳаллий совет органларининг вакиллари, ҳуқуқшунос олимлар иштирок этдилар.

Кенгашда Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси В. С. Шевченко, Эстония ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. Ф. Рюйтель, РСФСР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Т. Г. Иванова, Беларуссия ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари В. А. Микучич, Қирғизистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Т. О. Оқматов, СССР ҳалқ депутатлари сайлов ўтказувчи марказий сайлов комиссиясининг раиси В. П. Орлов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романович, Бошқирдистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ф. В. Султонов, Озарбайжон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Э. М. Кафарова, Грузия ССР Олий Совети Президиумининг секретари В. А. Кварццхелия, Қозғиғистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари В. В. Сидорова, Литва ССР Олий Совети Президиумининг Раиси В. С. Астраускас, СССР Олий Советининг халқ депутатлари Советларининг иши, бошқариши ва ўз-ўзини бошқариши ривожлантириш масалалари комитетининг раиси Н. Д. Пивоваров, Арманистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари С. С. Аветисян, Татаристон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. А. Мустафин, Бутуниттифок Совет давлати куралиши ва қонунчидаги илмий тадқиқот институти директорининг биринчи ўринбосари В. И. Васильев, Латвия ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Т. И. Савицкая, Белоруссия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси, СССР Олий Совети Миллатлар Совети Миллий Сийасат комиссиясининг раиси Г. С. Тарасевич, Молдавия ССР Олий Совети Президиумининг секретари Н. П. Кириля, Тува АССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ч. Д. В. Ондар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. Ф. Дедов, Туркменистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Р. А. Бозоров, Коми АССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. И. Семук, Мари АССР Олий Совети Президиумининг Раиси В. И. Романов сўзга чиқдилар.

СССР Олий Совети Раисининг биринчи ўринбосари, КПСС Марказий Комитети Сийбоси аъзолигида қандайдас А. И. Лукьянов бўлиб ўтган фикрлашувга якулсад.

Кенгаш ишида РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси КПСС Марказий Комитети Сийбоси аъзосининг аъзоси В. И. Вороняков, СССР Олий Совети Иттифок Советининг Раиси Е. М. Примаков, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси Р. Н. Нишонов иштирок этдилар. (ТАСС).

ЖИЗЗАХ ТАМҒАСИ БИЛАН

Жиззахда республика индустриясининг янги бир йили тарихига асос солинди. Область марказида пайпоқ-носни тайёрлаб чиқарадиган фабрика фойдаланишга кирсатилган шунга маънавий ялғабди.

Серхўш ўлкада шакр ва қишлоқлардаги савдо дўконларида Жиззах тамғаси билан боғалар бўғимларининг янги туркуми харидорлар томонидан тез сотиб олинмоқда. Янги қорхона боғаларбой турли-туман бўғимлар, эриқлар ҳамда хотин-қизлар пайпоқларини ҳам қўллаб ишлатиб чиқармоқда.

Ишга тушиши билан М. Мухаммадҗонова, Р. Баҳриддинова, Н. Юнусова, Г. Аллаева каби қосқомол-ишлар ўз касбларини тақомиллаштириб, қисқа вақт ичида пайпоқ тўқувчи икхиссининг ҳам эгалаб олдидлар.

Янги қорхонанинг илгир ишчилари йил охиригача республика савдо дўконларида 15 миллион жұфт пайпоқ ҳамда носни етказиб бериши учун бутун куч-ғайратларини сарфбар этмоқдалар. Суратларда: 1. Янги қорхона участкаларидан бири, 2. Қосқомол аъзоси, моҳир тўқувчи С. Эшонқуллова, Р. ЖУМАНИЕЗОВ сурати.

• Хўжаликни янғича юритиш собоқлари

Фаргона автотранспорт бирлашмасига қаршили Олтириқ районидида 11-авторхона коллективни янғича ишлаш имкониятларидан баҳраманд бўла бошладилар. Автомобилчилар ўз имкониятларини кўриб чиқиб, йил бўйданоқ коллективда тула хўжалик ҳисобини жорий этдилар. Утган 5 ойда 152 ўрнига 160 минг тоннага яқин халқ хўжалиги юклари ташилди. Юк обороти плани 4 миллион 502 минг ўрнига 4 миллион 536,4 минг тонна-километрге етди. 649,1 минг сўмлик пассажир хизмати, 80 минг сўмликдан ортқитакс хизмати кўрсатилди.

Янғича иқтисодий шароитининг ўзига хос афзалликлари ва қийинчиликлари бўлиши табиий. Авторхона ишчи-хизматчилари билан суҳбатимиз ютуқ ва камчиликлар, ҳал этилиши лозим бўлган муаммолар хусусида борди.

Тургўнбой Мамажонов шу коллективда 1976 йилдан бери ишлади, етакчи автобус ҳайдовчилиридан. Биз уни навбатдаги рейсга чиқиб олишдан бир дақиқага тўхтаб, янғича шартноларда ишларга баҳо беришини илтимос қилдик.

— Тула хўжалик ҳисобини биз шоферлар маънаватли бўлиб, — деди Т. Мамажонов. — Ойлик иш ҳақимиз анча ортди. Қарийб 14 йилдан бери шу ерда ишлайётган бўлсам, ўртача ойлик маошимиз 120—150 сўмдан ортмасди. Ҳозир эса 220—250 сўмдан ойлик оллимиз. 300 сўмга етказиб иш ҳақи олаётган ўртоқларимиз бор...
СССР халқ депутатларининг съезида ўзини-ўзи маблаг билан таъминлаш тула хўжалик ҳисоби усулининг ривожига асосий омил эканлиги ҳақида оқиш-оқидин гапирлиди. Хусусан, кичикроқ меҳнат коллективларида ўзини-ўзи маблаг билан таъминлаш ҳуқуқи берилмаганлиги қизиқ.

— Суҳбатини ҳаққанга қўшилмоқчиман. — деди қорхона бош бухгалтер Адхамжон Разиқов. — Тула хўжалик ҳисоби жорий қилиниши билан норматив солиқларда ҳам ўзгариш бўлгани маълум. Лекин коллектив фойдасига эмас. Масалан, эскира хўжалик юритишда 1988 йил юкнинг кўра биз олин-

— Суҳбатини ҳаққанга қўшилмоқчиман. — деди қорхона бош бухгалтер Адхамжон Разиқов. — Тула хўжалик ҳисоби жорий қилиниши билан норматив солиқларда ҳам ўзгариш бўлгани маълум. Лекин коллектив фойдасига эмас. Масалан, эскира хўжалик юритишда 1988 йил юкнинг кўра биз олин-

ФОЙДАДА БАРАКА ЙЎҚ

ЕКИ ОЛТИРИҚ РАЙОН АВТОМОБИЛЬ ҚОРХОНАЛАРИДА ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ ТАЛАБЛАРИГА ТУЛА АМАЛ ҚИЛИНАЭТАГНИ ВА БУДЖЕТ ТЎЛОВЛАРИ ҲАҚИМИ НОТЕКИСЛИГИ ҲАҚИДА

ган фойданинг 82 процентини давлат бюджетига тўлаган эдик. Янги тартибга кўра тўловлар кўлайди. Фонддан олинган соғайи марказлашган системасида ўтказилишти. Бу, СССР халқ депутатлари съезида тўғри айтилганидек, кичикроқ меҳнат коллективларида ўзини-ўзи маблаг билан таъминлаш ҳуқуқи берилмаганлиги қизиқ.

— Ҳозирги кунда пасаажир ва юк ташинида, транспорт хизмати кўрсатишда узилтишлар содир бўллади, — дея таъкидлади Ш. Эрматов. — Бунинг сабаби эса маълум — «Фаргона воқеалари». Бунингиз ҳам автотранспорт хизматига пайтаразлар кўп эди. Аммо областда юк бериб воқеалар қорхонамига ҳам моддий, ҳам маънавий таъсир кўрсатди. Лекин ҳозир вақит аста-секин яхшиланиб бормоқда. Бу эса хизмат кўрсатиши нормал излга солишти шартно туғдираэтир. Янги куларда мавжуд имкониятлардан фойдаланиб, район кўламиди, кейинчалик райондан ташқарида ҳам автобус маршрутлари ҳаракатини узлуксиз ташки этишни мулжаллаб турибмиз.

Ҳа, автомобилчиларнинг мулоҳазалари ўринли. Уйлаёмизки, Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва йўл хўжалиги министрлиги, министрликнинг область бирлашмаси раҳбарлари бу масала билан астойдил шуғулланидлар.

Қизғи шувдаки, районимизда бошқа транспорт хўжаликлар автотранспорт коллективлари ҳам бор. Улардан асосан давлат бюджетини учун солиқлар кам олинди. Нари борса, олинган фойданинг 60 процентига етади. Бизда эса кўп. Агар бизда ҳам шу тўловлар миқдори тартибга солинса, камайтирилса, биринчида, ишлаб чиқариш қувватини ошириш, иккинчида, маданий-маиший тадбирга кўпроқ маблаг акратиш, учинчида, моддий рағбатлантириш фондларини маълум миқдорда кўпайтиришга эришилди...

• Куончак газетхон мактуби

Ўзгариш бўлмапти

Қурама овчилик хўжалигининг Кандирсой участкасида 24 йилдан бери ишлаб келаман. Участкам асосан Курама тизма тоғларидан бошланиб, Чочқол тоғлари билан туташиб кетган. Мени бир нарсани ташинида соғинам, дима учун ўрмонларимиздаги ҳайвон ва паррандалар йил сайни камайиб бормоқда?

Қурама овчилик хўжалигининг Кандирсой участкасида 24 йилдан бери ишлаб келаман. Участкам асосан Курама тизма тоғларидан бошланиб, Чочқол тоғлари билан туташиб кетган. Мени бир нарсани ташинида соғинам, дима учун ўрмонларимиздаги ҳайвон ва паррандалар йил сайни камайиб бормоқда?

1950 йиллар Кандирсойнинг 7-километрдан то 25-километргача ҳар бир сойда минглаб қакликлар ва чўл қакликлари, ёввойи қаклар учар эди. Мабодо бирор бургут қакликларни қувласа, 30-60 қаклик одамларнинг уяларига кириб келарди. Тулки-ю бўрилар, ёввойи тўғиғлар галашиб юришарди. Қишда ҳар йили бир метрга яқин қор тушар эди, лекин шунда ҳам ҳайвон ва паррандалар қириқмасди, чунки тоғлардаги ёввойи бўғдой ва ёввойи ўхшашлар жуда қалин бўлиб ўсиб этарди. Ёввойи дарахларнинг мевалари таги билан битта бўлиб этарди. У пайтда Кандирсой бўғича бир отар қўй ва бир отар эчки бўлган. 1956 йили қузда қакликларнинг 20 фойизи қўқнаса касаллиги билан касалланди. 1968 йилнинг қишида паррандаларнинг 90, ҳайвонларнинг 20-25 фойизи қириқиб кетди. Шундан сўнг онинг барча турларини бир неча йил таққиб қўйди. Ҳайвон ва паррандалар кўпайиши учун кеча-ю кундузда қаттиқ ишлар олоб бордик. Натияжда ҳайвон ва паррандаларнинг анча кўпайишига эридик.

1950 йиллар Кандирсойнинг 7-километрдан то 25-километргача ҳар бир сойда минглаб қакликлар ва чўл қакликлари, ёввойи қаклар учар эди. Мабодо бирор бургут қакликларни қувласа, 30-60 қаклик одамларнинг уяларига кириб келарди. Тулки-ю бўрилар, ёввойи тўғиғлар галашиб юришарди. Қишда ҳар йили бир метрга яқин қор тушар эди, лекин шунда ҳам ҳайвон ва паррандалар қириқмасди, чунки тоғлардаги ёввойи бўғдой ва ёввойи ўхшашлар жуда қалин бўлиб ўсиб этарди. Ёввойи дарахларнинг мевалари таги билан битта бўлиб этарди. У пайтда Кандирсой бўғича бир отар қўй ва бир отар эчки бўлган. 1956 йили қузда қакликларнинг 20 фойизи қўқнаса касаллиги билан касалланди. 1968 йилнинг қишида паррандаларнинг 90, ҳайвонларнинг 20-25 фойизи қириқиб кетди. Шундан сўнг онинг барча турларини бир неча йил таққиб қўйди. Ҳайвон ва паррандалар кўпайиши учун кеча-ю кундузда қаттиқ ишлар олоб бордик. Натияжда ҳайвон ва паррандаларнинг анча кўпайишига эридик.

А. АБДИЕВ,
Қурама овчилик хўжалиги Кандирсой участкаси бош етдери.

«ХОТИРА КИТОВИ»

Ўтган йили колхозимизда учта хотира китоби яратди. Мазкур китобларга колхоз тузуми фидоилари, биринчи қосқомолар, шахсга сингирини қурбонлари, Ватан урушида ҳалок бўлган, урушдан омон қайтган жангчилар номи киртилди.

УСТАРА ЙЎҚ

Жиззах шаҳридаги сартарошхонада миқдорига хизмат кўрсатишмапти. Бунинг боиси — устара йўқ эмас. Ажабо, ақалга маънавий хизмат кўрсатиш қорхоналарининг раҳбарлари нима учун сартарошларни устара билан етарганча таъминлаш ҳақида ўйламайдилар?

А. ИМОНОВ, «Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

ШАҲАРДА ТАЛОН БИЛАН ҚИШЛОҚДА-ЧИ?

Қанд ва шакар шаҳарда бола сонига қараб ҳар ойда 1 килодан бериб эликан. Қишлоқда-чи? Вир марта 2 кило шакар олдим. Бу боғларимга урамо ҳам бўлгани йўқ. Бу муаммо қачон оқилона ҳал этилади? Қишлоқда ҳам талон билан беришса бўлмайдими?

А. БАЙМЕТОВ,
Тошкент область ўрта Чирчиқ район, Қям Пен Ха нолий колхозининг 1-участкаси.

ДАРД УСТИГА ЧИҚҚОН

Магазин пештахталаридан қанд ва шакар «гойиб» бўлганига қўниқиб қолдик. Хўжалик совуниндан тортиб, кир ювишда ишлатилганидан кейиний воситаларни ҳам топши амри маҳол бўлиб қолди. Бу муаммолар қачон ҳал бўларини?

Т. ВАЛИЕВ, Тошкент политехника институтини студенти.

БУНАҚА КООПЕРАТИВ КЕРАҚ ЭМАС!

Қиш фаслида қишим билан «Олой» бозорига бориб 160 сўмга кооперативчилар тайёрлаган этикдан олдик. Этик жузда чиройли, бежирим қили тикилган. Ўша кунни ёмғир ва қор ёғди. Қишим этикни қилиб кўчага чиқиб кетдик. Бир содан сўнг қайтиб келдик. Не кўз билан кўрайкин, этик пошнани тушиб кетган, ичи жинда сувга тўлибди. Этининг пошнани қилин картондан бўлиб юзи яхшиланд бўлган экан. Сув тегиши билан у эриб, ола-була бўлиб қолди. Айрим юлғич кооперативчилар ўз қўнтакларини қалпайтириш учун, меҳнатнаш халқ ҳақида хиёнат қилишпти. Улар фаолиятини назорат қиладиган тегишли ташкилотлар борма? Бор бўлса улар қаёққа қарашпти? Давлат магазинларида кооператив молларини давлат ишлаб чиқарган молларга аралаштириб сотишга чек қўйиш керак.

Хуллас, бунда «кооператив» бизга керак эмас.

Е. ЮСУПОВ, шаҳсий пенсионер.

Сўнғги соатда

● ПРАГА. Совет Иттифқи билан Чехословакия ўлкаий ҳамкорлигининг сўнғги уч йили мобайнида иккала мамлакатнинг оликлари, инженерлари, техниклари, илгир ишчилари бир юз ўтказта иктиро яратганликларини маълум қилдилар.

Биргаликдаги илмий ишлар соҳасида ўзаро алоқалар системасидаги мавжуд муаммоларга ва камчиликларга қарамай, совет ва чехословак мутахассисларининг ҳамкорлиги бераётган қимматли тажрибалар иккала мамлакатнинг халқ хўжалигида муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда.

Ички ёниш дағдетели учун турбоқиздиргич роторининг янги типини Брнодаги биринчи машинесозлик заводи мутахассислари билан совет мутахассислари биргаликда яратди. Бутуниттифок аккумулятор институтини (Ленинград) ходимлари «Аккумулятор» заводи (Млада Болеслава) мутахассислари билан бирга қўроғинилик аккумулятор батареяларининг маңғий электронлари учун янги актив моддани ишлаб чиқдилар. Бу моддадан фойдаланиш қурилманнинг қувватини 5—20 процент кўпайтириб, паст хароратларда ҳам қувватини шундай бўлишига кафолат беради.

● ИСТАМБУЛ. Истамбул давлат хафсизлиги суди Туркиянинг мана шу энг катта шаҳридаги биринчи май намойиши қатнашчилари ва ташкилотчиларининг иши юзасидан айбонланган 32 кишидан 24 кишини ҳибсдан қайтариб юборди.

Суднинг шанба куни бўлиб ўтган мажлисида айбонувиқларнинг сўзлари тингланди. Улардан бири — Шехер Шен ўз сўзида, менинг фикримча тинч намойишга қурол ва таққилар билан ҳужум қилиб, 18 яшар Мехмет Делжинин ўлдирган полициячилар қоза курсида ўтириши керак эди, деб айтди. У дастлабки тергов пайтида ўзига ва ўртоқларига нисбатан қийноқ усуллари ишлатилишига қарши норозилик билдириди ва бу ишда полициянинг бир қанча ходимларини айбонлаган баёноти сўзга топширди.

Бошқа айбонувиқлар ҳам уларнинг гуноҳ йўқ эканлигини айтиб, Туркияда таққиллаб қўйилган биринчи май намойишлари барча меҳнатнашларнинг қонуний ҳуқуқи эканини айтдилар. Уларнинг адвокатлари ўз ҳимояси остидаги барча кишиларни ҳибсдан чиқариб юборишни талаб қилдилар.

Самарқанд область партия комитетини қошида тузилган интернационал тарбия кенгаши аъзолари бир неча йилдаги хўжаликлар, меҳнат коллективлари ҳамда студент-ишлар ўрғасида халқлар дўстлиги, Ватанга муҳаббат ва бошқа тоғлар асосида леңчи-суҳбатлар ўтказмоқдалар. Янида Садриддин Айний номидаги Самарқанд Давлат педагогика институтига ҳам миллатлараро муносабатлар ва интернационал тарбияга бағишланган давра суҳбати ўтказилди. Унда турли миллат вакиллари йиғилдилар.

Педагогика институтини доцентини Р. Бойматов, Самарқанд Давлат университети миллитлараро муносабатлар кафедраси мудири Х. Бегматов, Самарқанд Давлат медицина институтини профессорини А. Аҳтамов, Жомбой районидида «Октябрь» колхозини ижарачилар коллективини раҳбари Т. Мусаев ва бошқалар социалистик мамлакатимизда турли миллат вакилларининг бир жону бир тан бўлиб, меҳнат қилишбағтиликларини, партия қарорларини илчиллик билан амалга ошираётганлиги хусусида сўзладилар. Шундан сўнг кенгаш раиси — фалсафа фанлари доктори, профессор Б. Нормуродов студент-ишларнинг саволларига жавоб қайтарди.

А. МЕЛИЕВ.

ДАВРА СУХБАТИ

• Мухбир минбари БУЙРУҚБОЗЛИК ВА ИТОАТГҲЙЛИК

Маъмурий буйруқбозлик ва эскича иш услубидан воз кечиш қайта қўриш талабларидан бири. Афсуски, Қашқадарь области шаҳар ва қишлоқларида бу жараён қийин кечяпти. Чунки бюрократчилик ва расмиятчилик узоқ йиллар давомида баъзи раҳбарлар онига чуқур сингиб кетган эди.

Иш куни эрталаб юмуш билан область соғлиқни сақлаш бўлимига бориб мудирини сўраймиз. — Беш минутлик йиғилиш ўтказиштилар. — дейди секретар. «Беш минутлик йиғилиш» бир соатларга қўзғилиб кетчак, яна секретарга муурожаат қиламиз. У эса истар-истамай «мажлис тугасин», деб жавоб қайтаради.

Узоқ-яқин районлардан келган одамлар ҳам беш минутлик бўлгани билан соатлаб давом этадиган бундай мажлисларнинг тугашини кутиб, иттиқиб кутиб ўтираверишди. Областаги бошқа нуфузли ташкилотларда ҳам кўп марта шундай аҳволни кузатганмиз. Булар-ку область миқёсидаги ташкилотлар, аммо шаҳар ва район партия, совет органлари, агроноат бирлашмаларида ҳам расмиятчилик ва маъмурий буйруқбозлик шунчалик илдиқ отиб кетганини, бу оддий халқнинг газаб-этирозида бўлган, стол устидаги телеграммалар дафтарига кўзга ташлади. Тўғри, бундай дафтар тутиш ва телеграммаларнинг ёзиб олиниши ҳеч ним таъқиқламайди, унинг ёмон томони ҳам йўқ. Лекин юкори ташкилотлардан ҳар қуни буйруқ оҳангидида берилаётган қўллаб-қувватлаш ва оғзани фармойишлар, кўрсатма ва топшириқлар, телеграммалар ўйлаб кишиларни фойдали ишдан қолдираётганини суриштирадиган бир раҳбар орган йўқ.

Янида Қашри районидида «Партия ХХVІ съездин» совхоз директори қабулхонасидаги телеграмма дафтарини арақлаб чиқдик. Унда нимадор ёзилмаган дейди. Хўжалиқда қандай ишларни амалга оширишдан тортиб, қимлар қайси мажлисида иштирок этиши, хоҳар қилинган эди. Ажабланиб ери шунданки, бу телеграммалар партия, совет, касоба союз ва қосқомол ташкилотлари, агроноат бирлашмалари, агроноат қайси ташкилотдан берилган бўлмасин, ҳар бирида албатта совхоз директорига берилган кўрсатма билан яқунланади: «... келишини таъминлаш шахсан сизга топширилади». «... бажарилиши шахсан сизнинг зиммангизга юклатилади». Директор ҳам ўз навбатида бу ишнинг бажарилишини қимдан олди топширилганини туғрида дафтарга қайд этиб, имзо чекади. Мана, сизга буйруқбозлик, бюрократчилик ва расмиятчилик.

— Бундай телефонбозлик ишимизга қақат ҳалақат беришти, — дейди совхоз директори С. Файзуллоев. — Район чегарасида қандай ташкилот бўлса ҳаммасининг буйруғини бажаришми керак. Кейинги пайтларда агроноат бирлашмасидаги ходимлар бошқача иш тутиб, топширилган райбюм номидан берадиган бўлиб қолдик.

Бундай ҳолларга Нишон, Усмон Юсупов, Дехқонобод, Китоб, Чирочи ва бошқа районларда ҳам дуч келдик. Телефонграммаларда бериладиган топшириқларнинг маъмурий буйруқбозликда фарқи йўқ, дейди Дехқонобод район партия комитетининг биринчи секретари Я. Ёполтов. Фикрини қувватлаб. — Бизда ҳам яқин куларгача РАПО раҳбарлари колхоз ва мутахассисларга райком номидан топшириқ беришар эди. Бунга қатъий чек қўйди. Аммо, менинча, гарчи эскича услуб ҳисоблансада, телефон орқали алоқа бўлиб, кўрсатмалик бериб туришини зарари йўқ.

Райком секретарининг кейинги гапига қўшилмамдм. Бу ерда гап телефон алоқаси еки ишга фойдаси тегадиган телефонграммалардан ҳақида эмас, балки ана шу телефонграммаларда қайд этиладиган кўрсатмаларнинг қандай оҳангда эканлиги, ҳар хил хабарлар, алақачон қўнғилга теккан чақирдилар, буйруқлар, бўлар-булмас мажлиси ва йиғилишлар туғрисида боришти. Ахир, мана шунинг ўзи колхоз ва совхоз раҳбарларидан район миқёсидаги раҳбарларга айрим-маъсўл ходимларнинг юкдордан буйруқ, ташаббус кўрсатма кутиб, иттиқиб бўлиб қолганликига сабаб эмасми?

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Советларда қайта қуриш қандай бормоқда?

Узоқ йиллар давом этган «яққа ҳокимлик» равио партия, совет ташкилотларининг обрўёига пўтур этказди. Партия комитети йирик социал ва иқтисодий масалаларга сиёсий баҳо беришдан йироқлашиб, майда-чуйда ташвишларини, ҳўжалик ишларини амалга оширувчи идорага айланди. Район доирасидаги барча юмушлар «калти» биринчи секретарининг қўлига ўтди. Натижанда унинг хоши иродаси, қайфияти, истиги, майлига қараб иш қўрилди. Йиллар ўттиши билан район Совети ижроия комитети тақсимотчи, қишлоқ Советлари турли справокларга муҳр босиб бевуви фаолиятсиз идорага айланди.

Шундай шароитда қайта қуришни амалга ошириш осон кечади, деб ким айта олади? Биринчидан райком секретарлари ва аппаратнинг ҳокимлик психологиясини енгил, муаммоларни мустиқил ҳал этишга ўтиш керак эди. Иккинчидан, одамлар куруқ гапдан бевоз бўлишган, уларни амалий иш билан ишонтириш зарур. Биз ҳокимиятнинг қайтариб олиш ҳаракатини одамлар ҳўзурига чиқариш, улар билан юзмаюз бўлишдан бошладик. Салқин кабинетда ўтириб, жази, рама офтобда ишлаётган киши ширинини ташвишини тушуниши қийин. Ҳатто қабулни ҳам одамлар ҳўзурига кўчирдик.

Аваллига кўпчилик ишон, қирамади. Беш дона шифер учун ҳам райкомга қатнашга ўрганиб қолган киши ўз ёнига ҳол сураб келган ижроком раиси, район раҳбарларига ишонганимди? Ахир, ойлар, йиллар давомида унинг дардини ҳеч ким эшитмади. Қабулхоналарда сарғайиб ўтиравешиш жойига тегди. Энди аса қишлоғига келиб «қандай ташвишингиз бор?» деб сураб туришса қизиқ-да! Шу босиб биз ишонччи мустиқиллаш мақсадида ҳамма муаммони жойида ҳал эта бошладик. Газета орқали ахборот, ҳисоб бердик. Аста-секин одамлар оқиб кела бошладик. Бир кунда 50-60 кишининг муаммоси, ташвиши, истиги, қалбига қўлоқ тутишга тўри келди.

Бир мисол. «Олмазор» совхозида ўтказилган қабулга элик нафар ишти таширф

бурюди. Улар асосан маданий-маиший шароит яратиб бериш, қишлоқни ободонлаштириш, водопровод суви ва газ билан таъминлаш сингари масалаларни кўниоиб гаширдилар. Маълум бўлдики, «Олмазор» совхозини маъмурияти, партия, комсомол ташкилотчи қишлоқ Совети ишчиларининг талаб-истакларини бир четта суриб, асосан қишлоқ ҳўжаликни планларини бажариш ҳақида жар солиб юрганлар. Ғамхўрлик умуман унутилган. Ҳатто қишлоқда алоқа хизмати, телефоллаштириш ҳал этилмаган. Ахир, Самарқанд шаҳри атрофида, қишлоқларда одамлар телефол қилиш учун совхоз центрга етказилди. Жўда кўп одамларга томорқа ажратилди. Ленин номи, Максим Горький номи, Энгельс номли қолхозларда мактаб, ҳар бир ҳўжаликда ўз кучи билан икнатдан болалар боғчаси, «Вогнозон» совхозига тагурурқўна, «Ленин баъриги» қолхозига касалхона... Хуллас, қурилишлар биринкетин битаверди.

Бундан ташқари сабавоткор деҳқон учун бир йилда 8 килограмм шакар, бир килограмм ширини, 300 грамм кир суви, 2,5 та қалиш белгилаб қўйиш уят эмасми? Ахир, деҳқоннинг боласи қишда турли шарбатлар, мураббо, лар ҳисобига кун кечиради. Сақнис килограмм шакар унга урвоқ ҳам бўлмайди-ку! Қолаверса, ветеранларга бериладиган маҳсулотлар районода шаҳардагидан 40 фоиз кам тарқатилади. Негат? Уларнинг томорқаси бор эмиш. Одамлар шу қолган қисмини ҳам вақтида ололмапдилар. Ана шу сингари масалалар кўтариладиган ҳалққа вақтида жавоб бериш, муаммони жойида ҳал этишга қийналимиз.

Хуллас, ҳокимият Советларга ўта бошлиқи билан анча ишлар қилинди. Бироқ кўп нарс олдинда. Энг асосийси қишлоқ Советларини қолхоз-совхозлар тасарруфидан бутунлай овоз қилиш, уларнинг ўз ҳўкуми доираларида ишларини таъминлаш шарт. Ҳўзир ҳокимият Советларга ширини остида барча муаммоларга бизни қўздалиб қилиш «тажриба» кенг ёилмоқда. Сифатлама — бригада юриб ҳисилни тошириш дейсизми, хулласи асосий ишмиздан қалгитиш қоллари утрамоқда. Аммо ўзимизни четта олишга ҳаққимиз йўқ. Чўнги одамларда Советларга нисбатан йўқолиб қолган ишончини уйғота бошладик. Уни «срашимиз, юксалтириб боришимиз керак».

СССР Ҳалқ депутатлари съезди Советларнинг нимага қодир бўлишини асослаб берди. Демак, биз ҳалқнинг ташвиши, муаммолари, дарди билан яшашимиз керак. Съезд депутатлар унтинингидек эндиликда ҳалққа куруқ гап эмас, амалий иш керак. Амалий иш қилиш учун аса Советлар ҳар қандай таъйиндан ҳалос бўлишлари, мустиқил фаолият қўратиб олиш шарт. Дастлабки ҳаракатимиз, эришган натижаларимиздан чиқарган ҳўжасимиз шундай.

ГАП ЭМАС, ИШ КЕРАК

идорасида навобат кутинса, бу ҳақда норозиликка сабаб бўлмайди? Шу қабулда совхоз ишчилари Р. Халилова, Х. Шодиев, А. Саидов, Р. Худойкулова, Т. Ҳатамов, К. Камолов, З. Расулов, Г. Шербеков иморат қуриш учун ер ажратиб, қарз бериш сингари долзарб муаммоларни кўтардилар. Уй-жой масаласини фалон йилгача ҳал этимиз, деб пленум қарорларига киритилган билан, одамлар бошпанали бўлиб қолшмайди-ку!

1988 йилнинг охиригача 15 та қишлоқ Совети ва Тойлоқ посёлкисида кўча қабул ўтказилди. Бу йил аса шу ишни ҳўжаликларга кўчирдик. Натижанда қатор-қатор муаммоларга дўч келдик. Уларни ҳал этимасдан иложимиз йўқ эди. Одамлар кўчавериб қарчашган. Шу босиб мустиқил фаолиятчи бошладик. Кимнингдир хошишига қараб эмас, ҳалқ талаби асосида ишга киришдик.

Уттан йили юқори ташкилотларга қатнадик, планлаштириш идоралари билан «ишқамуш» бўлдик. Хуллас, ўн километр жойга водопровод ўтказдик ёки бир йилда 16 процент иш бажарилиб, бу қўрсаткич 86 процент

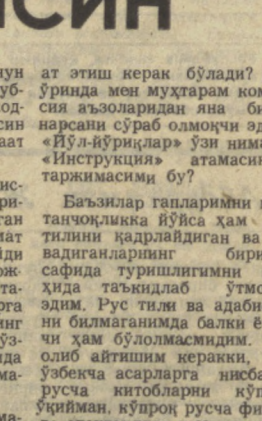
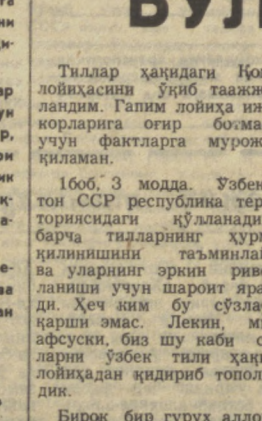
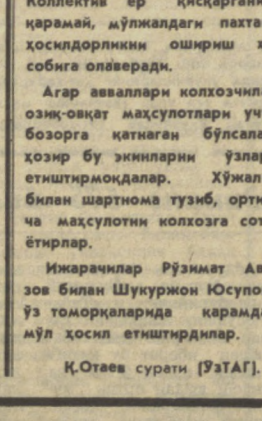
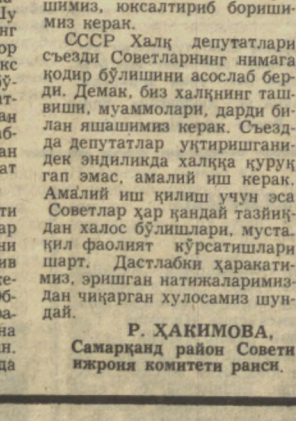
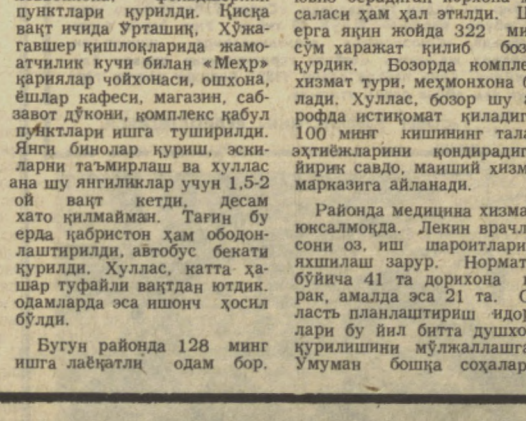
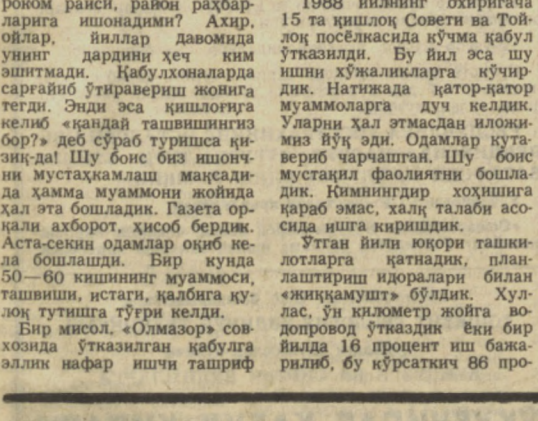
кинчидан, юқори партия, совет ташкилотларига тушадиган ариза-ишқотлар сонини ҳам озаёиб кетди. Бу кўчимизга куч қўшди.

Ҳўзир «Гулбод» посёлкиси қурилиши жадал суртатлар билан олиб борилмоқда. Бу ерда маданият саройи, 240 ўринли касалхона, Дорихона, истироҳат боғи, стадион, кўп қаватли уйлар, банион, кўп юрти ишта туширилади. Ҳўзир каналлаштириш муаммоси ечимини топди. Бир сме.нада 155 тонна чойшабини ювиб берадиган қорхона масаласи ҳам ҳал этилди. Шу ерга яқин жойда 322 миңг сўм харажат қилиб бозор қуридик. Бозорда комплекс хизмат тури, меҳмонхона бўлади. Хуллас, бозор шу атрофда истиқомат қиладиган 100 миң кишининг талаб-ахтиёжларини қондирадиган йирик савдо, маиший хизмат марказига айланади.

Районда медицина хизмати юксалмоқда. Ленин врачлари сонини оз, иш шароитларини яхшилаш зарур. Норматив бўйича 41 та дорихона керак, амалда аса 21 та. Область планлаштириш идоралари бу йил битта дўшхона қурилишини мўлжаллашган. Умуман бошқа соҳаларда

Бугун районда 128 миңг ишта лаёбатлик одам бор.

Ҳўзир «Гулбод» посёлкиси қурилиши жадал суртатлар билан олиб борилмоқда.

ҚАШҚАДАРЕ ОБЛАСТИ. Қарши райондаги «Ленин йўли» совхозда монолит керамзитдан тайёрланган уйлар одамларга манзур бўлмоқда. Уларни «2-Агропромстрой» трестининг 241-механизациялашган кўча колоннаси мширқорлари бунёд этмоқдалар. Ҳўзиргача бундай уйлардан 50 таси фойдаланишга топширилди.

Суратларда: 1. Дуррадорлар бригадари Аҳмад Инятов ўз ёрдамчилари Т. Худойбердиев ва Л. Қўзиёв билан, 2. Янги уй қурилишида.

В. МОЛГАЧЕВ суратлари.

Бирок бир гуруҳ аллоамларимиз ози-кўпими меҳнат сарфлаб мазкур лойҳани яратган эканлар, бўён мулоҳазаларини айтиб ўтишни лозим кўрадим.

Аваламбор ҳар қандай қонуни қисқа, лўлда, аниқ ёзилмиш керак. Шу жиҳатдан олиб нарасас, мухомада ҳавола қилинган лойҳага жўда қўзғилиб кетган, ноаниқликлар кўп. Ҳатто кўлги туғдирадиган ўринлари ҳам бор. Қараган, IX боб, 33 модда. Унда «босма ахборотнинг матилари» қайси тилда ёзилса қай тарафда — чадамиз ё ўнгдами, тенадами ё пастда ўрнатилиши, ҳарфларнинг ҳажми қандай бўлиши кераклиги кабилар ҳақида сўз юритилди. Бундай «изоҳ»ни қонуни тўғул ҳатто илова ҳам кўтаролмайди. Рост-да, қайси мамлакатнинг қонунинда харфларнинг қата-кичилиги ҳақида қўрсатма берилган (кези келганда шуни айтиб кетиш керакми умуман IX бобни барча моддалари билан лойҳадан чиқариб ташлаш мумкин).

Шу бодгаи яна бир — 35 моддага мурожаат этилик. Нима эмиш, «Ўзбекистон ССРда ишлаб чиқарилган товарларнинг (нега «маҳсулот» эмас? М.М.) ёрилиги, тамгаси, улардан фойдаланиш йўл-йўриқлари ўзбек тилида ва рус тилида, зарур ҳолларда бошқа бир тилда берилиши керак». Демак, битта маҳсулот — дейлик, дўпчи ишлаб чиқарсақ, унинг тамгасига ҳам ўзбек, ҳам рус, «шўнингдек зарур ҳолларда» бошқа бир тилда ҳам — ёки корей, ёки яҳудий, ёки эстон тилида «Йул-йўриқ» ёзилмиш керак экан-да? Буни кимлар, нимага асосланиб аниқлайди? Бу жўмбоқни енчи учун қайси давлат қорхонасига мурожаат қилганимиз бошқа районлардан ёғоч маҳсулотлари олиб келинган ҳар йил сарфланадиган 55-60 миллион сўмининг бошқа мақсадлар учун ишлатиш ва ёғоч тақлиб келинганда банд бўлган 80 миң вагонини бошқа ишларни бақаришга жалб қилишга шароит яратади.

ХУШҲАБАРЛАР

Каттакўрғон райондаги 7-хўнар-техника билим юрти ўқувчилари маъсуфияти буюртмани бажара бошладик. Улар қишлоқ ҳўжалик машиналарни учун подишчиларнинг корпусларини тайёрлашмоқда. «Ўзбекполюш» ишлаб чиқариш бирлашмаси билан тузилган шартномага мувофиқ хўнар-техника билим юрти 15 миңг сўмлик ана шундай деталларни етказиб беради. Булакан тоқарлар, слесарлар, фрезерчилар ҳўзир ўз ўстаханаларида 20 дан зиёд номдаги маҳсулот ишлаб чиқаряптилар. Бу ерда тайёрланган ёғочга ишлов бевуви тоқарлик станоклари, ошқ-мошқилар, исканалар, бошқа деталлар ва асбоб-ускуналарга Самарқанд областидаги ҳўжаликлар ҳамда қорхоналарда талаб катта.

Маълумки, республикамиз ҳар йили мамлакатимизнинг бошқа районларидан 10 миллион кубометрдан зиёд ёғоч маҳсулотлари сотиб олади. Айни пайтда унинг нархи ҳам озиб бормоқда. Бунга сабаб шуки, ўрмонзорлар кундан кунга автомобиль, темир йўллар ва сув магистралларидан тобора узоқлашиб бораётир. Убуни беш йил аввал ташиб келтириш масофаси — 4-5 миң километри ташкил қилган бўлса, ҳўзир бу масофа — 6-7 миң километр. Бу аса ўз навабатида ёғочни юклаш-тушириш ва ташиб қаражатларини қимматлаштирипти. Масалан, агар тайёрланаётган бир кубметр ёғоч маҳсулоти ўз жойида 13-15 сўмин ташкил этса, Тошкентга ташиб келтириш, қайта ишлаш ва керакли ташкилотларга етказилгунча унинг баҳоси 120 сўмдан озиб кетмоқда.

Хўш, ҳўзир республикамиз ўзини-ўзи ёғоч маҳсулотларига бўлган талабини қондириш имкониятига эгами? Бу масала бундан 25 йил олдин ҳам кўтарилган ва республикамиз шароитида имкониятлар борлиги ҳамда улардан самарали фойдаланиш учун қандай ишлар амалга оширилиши кераклиги айтилган эди. Лекин республикамизда таҳма суғориладиган ерларга пахта экиш гоёси бу ишларнинг амалга ошишига монелик қилиб келди.

Ўзбекистон ССР Давлат ўрмон фонди ўтган йилнинг 1 январига қадар 5,04 миллион гектарни ташкил қилди. Булардан 2,4 миллион гектари ўрмонлар билан қопланган бўлиб, улардан 1,69 миллион гектари тоғларда, 1,9 миллион гектари қумликларда, 46 миң гектари дарёларнинг этакларида жойлашган. Водий ўрмонлари 26 миң гектарни ташкил этади. Ўрмон фонднинг яратилган қўлида дараклар йўқ. Республикадаги ўрмонларнинг бандлик даражаси 5 процентни ташкил этади, ҳолос.

Ҳўзирги пайтда республика ўрмон ҳўжаликларига 600 гектардан ортиқ теракзорлар бор. Урта Осиё ўрмон ҳўжалиги илмий-тадиқот институтининг кўп йиллик тадиқотлари ва республика қишлоқ аҳолиси тажрибаси шуни кўрсатадики, ёғочбоп маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва республикамиз ички талабларини қондириш учун барча районларда имкониятлар мавжуд.

Бундан ташқари сабавоткор деҳқон учун бир йилда 8 килограмм шакар, бир килограмм ширини, 300 грамм кир суви, 2,5 та қалиш белгилаб қўйиш уят эмасми? Ахир, деҳқоннинг боласи қишда турли шарбатлар, мураббо, лар ҳисобига кун кечиради. Сақнис килограмм шакар унга урвоқ ҳам бўлмайди-ку! Қолаверса, ветеранларга бериладиган маҳсулотлар районода шаҳардагидан 40 фоиз кам тарқатилади. Негат? Уларнинг томорқаси бор эмиш. Одамлар шу қолган қисмини ҳам вақтида ололмапдилар. Ана шу сингари масалалар кўтариладиган ҳалққа вақтида жавоб бериш, муаммони жойида ҳал этишга қийналимиз.

Хўш, ҳўзир республикамиз ўзини-ўзи ёғоч маҳсулотларига бўлган талабини қондириш имкониятига эгами? Бу масала бундан 25 йил олдин ҳам кўтарилган ва республикамиз шароитида имкониятлар борлиги ҳамда улардан самарали фойдаланиш учун қандай ишлар амалга оширилиши кераклиги айтилган эди. Лекин республикамизда таҳма суғориладиган ерларга пахта экиш гоёси бу ишларнинг амалга ошишига монелик қилиб келди.

Ҳўзирги пайтда республика ўрмон ҳўжаликларига 600 гектардан ортиқ теракзорлар бор. Урта Осиё ўрмон ҳўжалиги илмий-тадиқот институтининг кўп йиллик тадиқотлари ва республика қишлоқ аҳолиси тажрибаси шуни кўрсатадики, ёғочбоп маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва республикамиз ички талабларини қондириш учун барча районларда имкониятлар мавжуд.

Олимлар маслаҳат беради ИМКОНИЯТ БОР, ЛЕКИН...

Хўзирги пайтда республика ўрмон ҳўжаликларига 600 гектардан ортиқ теракзорлар бор. Урта Осиё ўрмон ҳўжалиги илмий-тадиқот институтининг кўп йиллик тадиқотлари ва республика қишлоқ аҳолиси тажрибаси шуни кўрсатадики, ёғочбоп маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва республикамиз ички талабларини қондириш учун барча районларда имкониятлар мавжуд.

Бундан ташқари сабавоткор деҳқон учун бир йилда 8 килограмм шакар, бир килограмм ширини, 300 грамм кир суви, 2,5 та қалиш белгилаб қўйиш уят эмасми? Ахир, деҳқоннинг боласи қишда турли шарбатлар, мураббо, лар ҳисобига кун кечиради. Сақнис килограмм шакар унга урвоқ ҳам бўлмайди-ку! Қолаверса, ветеранларга бериладиган маҳсулотлар районода шаҳардагидан 40 фоиз кам тарқатилади. Негат? Уларнинг томорқаси бор эмиш. Одамлар шу қолган қисмини ҳам вақтида ололмапдилар. Ана шу сингари масалалар кўтариладиган ҳалққа вақтида жавоб бериш, муаммони жойида ҳал этишга қийналимиз.

Хўш, ҳўзир республикамиз ўзини-ўзи ёғоч маҳсулотларига бўлган талабини қондириш имкониятига эгами? Бу масала бундан 25 йил олдин ҳам кўтарилган ва республикамиз шароитида имкониятлар борлиги ҳамда улардан самарали фойдаланиш учун қандай ишлар амалга оширилиши кераклиги айтилган эди. Лекин республикамизда таҳма суғориладиган ерларга пахта экиш гоёси бу ишларнинг амалга ошишига монелик қилиб келди.

Ҳўзирги пайтда республика ўрмон ҳўжаликларига 600 гектардан ортиқ теракзорлар бор. Урта Осиё ўрмон ҳўжалиги илмий-тадиқот институтининг кўп йиллик тадиқотлари ва республика қишлоқ аҳолиси тажрибаси шуни кўрсатадики, ёғочбоп маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва республикамиз ички талабларини қондириш учун барча районларда имкониятлар мавжуд.

Бундан ташқари сабавоткор деҳқон учун бир йилда 8 килограмм шакар, бир килограмм ширини, 300 грамм кир суви, 2,5 та қалиш белгилаб қўйиш уят эмасми? Ахир, деҳқоннинг боласи қишда турли шарбатлар, мураббо, лар ҳисобига кун кечиради. Сақнис килограмм шакар унга урвоқ ҳам бўлмайди-ку! Қолаверса, ветеранларга бериладиган маҳсулотлар районода шаҳардагидан 40 фоиз кам тарқатилади. Негат? Уларнинг томорқаси бор эмиш. Одамлар шу қолган қисмини ҳам вақтида ололмапдилар. Ана шу сингари масалалар кўтариладиган ҳалққа вақтида жавоб бериш, муаммони жойида ҳал этишга қийналимиз.

Хўш, ҳўзир республикамиз ўзини-ўзи ёғоч маҳсулотларига бўлган талабини қондириш имкониятига эгами? Бу масала бундан 25 йил олдин ҳам кўтарилган ва республикамиз шароитида имкониятлар борлиги ҳамда улардан самарали фойдаланиш учун қандай ишлар амалга оширилиши кераклиги айтилган эди. Лекин республикамизда таҳма суғориладиган ерларга пахта экиш гоёси бу ишларнинг амалга ошишига монелик қилиб келди.

Ҳўзирги пайтда республика ўрмон ҳўжаликларига 600 гектардан ортиқ теракзорлар бор. Урта Осиё ўрмон ҳўжалиги илмий-тадиқот институтининг кўп йиллик тадиқотлари ва республика қишлоқ аҳолиси тажрибаси шуни кўрсатадики, ёғочбоп маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва республикамиз ички талабларини қондириш учун барча районларда имкониятлар мавжуд.

Бундан ташқари сабавоткор деҳқон учун бир йилда 8 килограмм шакар, бир килограмм ширини, 300 грамм кир суви, 2,5 та қалиш белгилаб қўйиш уят эмасми? Ахир, деҳқоннинг боласи қишда турли шарбатлар, мураббо, лар ҳисобига кун кечиради. Сақнис килограмм шакар унга урвоқ ҳам бўлмайди-ку! Қолаверса, ветеранларга бериладиган маҳсулотлар районода шаҳардагидан 40 фоиз кам тарқатилади. Негат? Уларнинг томорқаси бор эмиш. Одамлар шу қолган қисмини ҳам вақтида ололмапдилар. Ана шу сингари масалалар кўтариладиган ҳалққа вақтида жавоб бериш, муаммони жойида ҳал этишга қийналимиз.

